

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο πενταμελές τμήμα)

της 29ης Σεπτεμβρίου 2021 *

«Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Αγορά των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου – Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ – Συντονισμός των τιμών σε ολόκληρο τον ΕΟΧ – Εναρμονισμένη πρακτική – Ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών – Κατά τόπον αρμοδιότητα της Επιτροπής – Δικαιώματα άμυνας και δικαίωμα ακροάσεως – Απαγόρευση της αλλοιώσεως της πράξεως – Ενιαία και διαρκής παράβαση – Περιορισμός του ανταγωνισμού ως εκ του αντικειμένου – Κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό των προστίμων – Αξία των πωλήσεων – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Αναλογικότητα – Ίση μεταχείριση – Σοβαρότητα της παραβάσεως – Ελαφρυντικές περιστάσεις – Παράγραφος 37 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 για τον υπολογισμό των προστίμων – Πλήρης δικαιοδοσία»

Στην υπόθεση T-363/18,

Nippon Chemi-Con Corporation, με έδρα το Τόκιο (Ιαπωνία), εκπροσωπούμενη από τους H.-J. Niemeyer, M. Röhrig, I.-L. Stoicescu και P. Neideck, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τις A. Cleenewerck de Crayencour και B. Ernst, τον T. Franchoo και τις C. Sjödin και L. Wildpanner,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με κύριο αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως C(2018) 1768 τελικό της Επιτροπής, της 21ης Μαρτίου 2018, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση AT.40136 – Πυκνωτές), καθόσον αφορά την προσφεύγουσα, και επικουρικό αίτημα την ακύρωση ή τη μείωση του ποσού του επιβληθέντος σε αυτή με την εν λόγω απόφαση προστίμου,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. J. Costeira (εισηγήτρια), πρόεδρο, Δ. Γρατσία, M. Kancheva, B. Berke και T. Perišin, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 23ης Οκτωβρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση¹

I. Ιστορικό της διαφοράς

A. Προσφεύγουσα και οικείος κλάδος

- 1 Η προσφεύγουσα, Nippon Chemi-Con Corporation, είναι εταιρία με έδρα την Ιαπωνία, η οποία κατασκευάζει και πωλεί ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου. Επίσης, κατασκεύαζε, έως τον Μάρτιο του 2005, και πωλούσε, έως τον Ιανουάριο του 2011, ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, μέσω απευθείας πωλήσεων που τιμολογούνταν σε πελάτες εγκατεστημένους εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) έως τον Φεβρουάριο του 2005. Η προσφεύγουσα κατέχει το 100 % των μεριδίων της Europe Chemi-Con (Deutschland) GmbH, εταιρίας γερμανικού δικαίου, καθώς και το 100 % των μεριδίων της United Chemi-Con, εταιρίας δικαίου των Ηνωμένων Πολιτειών (στο εξής, αντιστοίχως: Europe Chemi-Con και United Chemi-Con και, από κοινού με την προσφεύγουσα, όμιλος Nippon Chemi-Con).
- 2 Η επίμαχη παράβαση αφορά τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και τανταλίου. Οι πυκνωτές είναι ηλεκτρικά κατασκευαστικά στοιχεία που αποθηκεύουν ενέργεια ηλεκτροστατικά σε ένα ηλεκτρικό πεδίο. Οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές χρησιμοποιούνται στο σύνολο σχεδόν των ηλεκτρονικών προϊόντων, όπως οι προσωπικοί υπολογιστές, οι ταμπλέτες, τα τηλέφωνα, τα κλιματιστικά, τα ψυγεία, τα πλυντήρια ρούχων, τα προϊόντα αυτοκινητοβιομηχανίας και ο βιομηχανικός εξοπλισμός. Επομένως, χρησιμοποιούνται από ευρύτατο φάσμα πελατών. Οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές, και, συγκεκριμένα, οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές αλουμινίου και τανταλίου, είναι προϊόντα των οποίων η τιμή συνιστά σημαντική παράμετρο ανταγωνισμού.

B. Διοικητική διαδικασία

- 3 Στις 4 Οκτωβρίου 2013, η Panasonic και οι θυγατρικές της ζήτησαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη χορήγηση αριθμού προτεραιότητας βάσει των παραγράφων 14 και 15 της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2006, C 298, σ. 17, στο εξής: ανακοίνωση του 2006 περί συνεργασίας), ενημερώνοντάς τη σχετικά με την ύπαρξη πιθανολογούμενης παραβάσεως στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών.
- 4 Στις 28 Μαρτίου 2014 η Επιτροπή ζήτησε, βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101 και 102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), πληροφορίες από διάφορες επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα.

¹ Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις της παρούσας αποφάσεως των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

- 5 Από τις 3 έως τις 6 Μαρτίου 2015, η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 4, του κανονισμού 1/2003 στα γραφεία της Europe Chemi-Con.
- 6 Στις 4 Νοεμβρίου 2015 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων την οποία απηύθυνε, μεταξύ άλλων, στην προσφεύγουσα.
- 7 Μεταξύ της 12ης Νοεμβρίου και της 17ης Δεκεμβρίου 2015, οι αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων είχαν πρόσβαση στο μεγαλύτερο μέρος του φακέλου μέσω ενός «DVD για την πρόσβαση στον φάκελο».
- 8 Κατόπιν αιτήσεων προσβάσεως, τις οποίες υπέβαλαν διάφοροι αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, αναφορικά με τα ονόματα των πελατών που απαλείφθηκαν από την ανακοίνωση των αιτιάσεων της 4ης Νοεμβρίου 2015, η Επιτροπή έθεσε στη διάθεσή τους δύο νέα DVD, τα οποία περιείχαν τα ονόματα των πελατών που δεν είχαν αποκαλυφθεί, των οποίων η προσφεύγουσα έλαβε γνώση στις 7 Μαρτίου και στις 27 Απριλίου 2016.
- 9 Στις 4 Μαΐου 2016 η Επιτροπή απέστειλε στους αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων έκθεση πραγματικών περιστατικών αναφορικά με ορισμένα στοιχεία της ανακοινώσεως των αιτιάσεων (στο εξής: έκθεση πραγματικών περιστατικών), στην οποία επισυναπτόταν νέο κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων της 4ης Νοεμβρίου 2015 και του παραρτήματός της 1, από το οποίο δεν είχαν απαλειφθεί στοιχεία, και έταξε σε αυτούς προθεσμία δύο εβδομάδων για να απαντήσουν, η οποία παρατάθηκε μέχρι τις 20 Μαΐου 2016.
- 10 Στις 20 Μαΐου 2016 η προσφεύγουσα απάντησε στην ανακοίνωση των αιτιάσεων καθώς και στην έκθεση πραγματικών περιστατικών.
- 11 Οι αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, ανέπτυξαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής κατά την ακρόαση που πραγματοποιήθηκε από τις 12 έως τις 14 Σεπτεμβρίου 2016.

Γ. Προσβαλλόμενη απόφαση

- 12 Στις 21 Μαρτίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2018) 1768 τελικό, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση ΑΤ.40136 – Πυκνωτές) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

1. Παράβαση

- 13 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, στην οποία μετέσχαν εννέα επιχειρήσεις ή όμιλοι επιχειρήσεων, ήτοι οι Elna, Hitachi AIC, Holy Stone, Matsuo, NEC Tokin, Nichicon, Rubycon, Sanyo (ήτοι Sanyo και Panasonic από κοινού) και η προσφεύγουσα (στο εξής, από κοινού: μετέχοντες στη σύμπραξη) (αιτιολογική σκέψη 1 και άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 14 Η Επιτροπή επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι η επίμαχη παράβαση έλαβε χώρα μεταξύ της 26ης Ιουνίου 1998 και της 23ης Απριλίου 2012, σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, και συνίστατο σε συμφωνίες και/ή εναρμονισμένες πρακτικές που είχαν ως αντικείμενο τον συντονισμό των τιμολογιακών πολιτικών όσον αφορά την προμήθεια ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου (αιτιολογική σκέψη 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 15 Η σύμπραξη λειτουργούσε βάσει ιδίως πολυμερών συναντήσεων, οι οποίες πραγματοποιούνταν κατά κανόνα στην Ιαπωνία, ανά μήνα ή ανά δίμηνο, σε επίπεδο ανώτερων στελεχών πωλήσεων, και ανά έξι μήνες, σε επίπεδο διευθυντικού προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των προέδρων (αιτιολογικές σκέψεις 63, 68 και 738 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 16 Οι πολυμερείς συναντήσεις πραγματοποιούνταν, κατ' αρχάς, μεταξύ 1998 και 2003, υπό την ονομασία «κύκλος ηλεκτρολυτικών πυκνωτών» ή «διάσκεψη ηλεκτρολυτικών πυκνωτών» (στο εξής: συναντήσεις ECC). Εν συνεχεία, μεταξύ 2003 και 2005, οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν υπό την ονομασία «διάσκεψη αλουμινίου-τανταλίου» ή «ομάδα πυκνωτών αλουμινίου ή τανταλίου» (στο εξής: συναντήσεις ATC). Τέλος, μεταξύ 2005 και 2012, οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν υπό την ονομασία «ομάδα έρευνας αγοράς» ή «ομάδα μάρκετινγκ» (στο εξής: συναντήσεις MK). Παράλληλα με τις συναντήσεις MK, και συμπληρωματικά προς αυτές, πραγματοποιούνταν, μεταξύ 2006 και 2008, συναντήσεις υπό την ονομασία «αύξηση του κόστους» ή «αύξηση των πυκνωτών» (στο εξής: συναντήσεις CUP) (αιτιολογική σκέψη 69 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 17 Πέραν των ως άνω πολυμερών συναντήσεων, οι μετέχοντες στη σύμπραξη είχαν επίσης, ανάλογα με τις ανάγκες, ad hoc διμερείς και τριμερείς επαφές (αιτιολογικές σκέψεις 63, 75 και 739 της προσβαλλομένης αποφάσεως) (στο εξής, από κοινού: επαφές αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού).
- 18 Στο πλαίσιο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών, οι μετέχοντες στη σύμπραξη αντάλλασσαν, κατ' ουσίαν, πληροφορίες σχετικά με τις τιμές και τις μελλοντικές τιμές, τις μελλοντικές μειώσεις τιμών και τις κλίμακες των μειώσεων αυτών, την προσφορά και τη ζήτηση, συμπεριλαμβανομένης της μελλοντικής προσφοράς και ζήτησεως, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, συνήπταν, εφάρμοζαν και παρακολουθούσαν την εφαρμογή συμφωνιών σχετικά με τις τιμές (αιτιολογικές σκέψεις 62, 715, 732 και 741 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 19 Η Επιτροπή έκρινε ότι η συμπεριφορά των μετεχόντων στη σύμπραξη αποτελούσε μορφή συμφωνίας και/ή εναρμονισμένης πρακτικής, η οποία αποσκοπούσε στην επίτευξη κοινού σκοπού, ήτοι στην αποφυγή του ανταγωνισμού ως προς τις τιμές και στον συντονισμό της μελλοντικής τους συμπεριφοράς όσον αφορά την πώληση ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, μειώνοντας έτσι την αβεβαιότητα στην αγορά (αιτιολογικές σκέψεις 726 και 731 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 20 Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά αυτή είχε ενιαίο στόχο στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού (αιτιολογική σκέψη 743 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

2. Ευθύνη της προσφεύγουσας

- 21 Η Επιτροπή καταλόγισε ευθύνη στην προσφεύγουσα λόγω της άμεσης συμμετοχής της στη σύμπραξη από την 26η Ιουνίου 1998 έως την 23η Απριλίου 2012 (αιτιολογική σκέψη 959 και άρθρο 1, στοιχείο ζ', της προσβαλλομένης αποφάσεως).

3. Επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο

- 22 Με το άρθρο 2, στοιχείο ι', της προσβαλλόμενης αποφάσεως επιβάλλεται στην προσφεύγουσα πρόστιμο ύψους 97 921 000 ευρώ.

4. Υπολογισμός του ποσού των προστίμων

- 23 Για τον υπολογισμό του ποσού των προστίμων, η Επιτροπή ακολούθησε τη μεθοδολογία που καθορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006) (αιτιολογική σκέψη 980 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 24 Πρώτον, για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, η Επιτροπή έλαβε υπόψη την αξία των πωλήσεων κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής στην παράβαση, σύμφωνα με την παράγραφο 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 (αιτιολογική σκέψη 989 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 25 Η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των πωλήσεων βάσει των πωλήσεων ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου που τιμολογήθηκαν σε πελάτες εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ (αιτιολογική σκέψη 990 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 26 Επιπλέον, η Επιτροπή υπολόγισε τη σχετική αξία των πωλήσεων χωριστά για τις δύο κατηγορίες προϊόντων, ήτοι τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, και επέβαλε διαφορετικούς συντελεστές προσαυξήσεως ανάλογα με τη διάρκεια (αιτιολογική σκέψη 991 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 27 Όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή, κατ' αρχάς, έκρινε ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη ως περίοδος αναφοράς, αφενός, το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος συμμετοχής στην παράβαση όσον αφορά την αξία των πωλήσεων των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου, ήτοι το έτος 2011-2012, και, αφετέρου, το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος κατά το οποίο η προσφεύγουσα πώλησε ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, ήτοι το έτος 2003-2004, δεδομένου ότι αυτή σταμάτησε να πωλεί τέτοιους πυκνωτές πριν από την παύση της συμμετοχής της στην παράβαση (αιτιολογικές σκέψεις 34, 989 έως 991 και 1007, πίνακας 1, και υποσημείωση 1657 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 28 Εν συνεχεία, η Επιτροπή θεώρησε ότι η προσφεύγουσα, μέσω της Europe Chemi-Con και της United Chemi-Con, είχε τιμολογήσει άμεσες πωλήσεις ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου εντός του ΕΟΧ καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην παράβαση (αιτιολογικές σκέψεις 990 και 998 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και άμεσες πωλήσεις ηλεκτρολυτικών πυκνωτών τανταλίου εντός του ΕΟΧ μέχρι την 1η Φεβρουαρίου 2005 (αιτιολογικές σκέψεις 34 και 1006 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 29 Τέλος, η Επιτροπή εφάρμοσε ως προς την προσφεύγουσα συντελεστή προσαυξήσεως 13,82 (που αντιστοιχεί στην περίοδο μεταξύ της 26ης Ιουνίου 1998 και της 23ης Απριλίου 2012) για τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και 5,26 (που αντιστοιχεί στην περίοδο μεταξύ της 29ης Οκτωβρίου 1999 και της 1ης Φεβρουαρίου 2005) για τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου (αιτιολογική σκέψη 1007, πίνακας 1, της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 30 Η Επιτροπή καθόρισε σε 16 % το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων το οποίο έπρεπε να ληφθεί υπόψη λόγω της σοβαρότητας της παραβάσεως. Συναφώς, η Επιτροπή έκρινε ότι οι οριζόντιες «συνεννοήσεις» συντονισμού των τιμών περιλαμβάνονταν, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ και ότι η σύμπραξη κάλυπτε ολόκληρο τον ΕΟΧ (αιτιολογικές σκέψεις 1001 έως 1003 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 31 Η Επιτροπή επέβαλε πρόσθετο ποσό 16 %, βάσει της παραγράφου 25 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, προκειμένου να διασφαλίσει ότι το επιβληθέν πρόστιμο είχε αρκούντως αποτρεπτικό χαρακτήρα (αιτιολογική σκέψη 1009 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 32 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καθόρισε σε 205 649 000 ευρώ το βασικό ποσό του προστίμου που έπρεπε να επιβληθεί στην προσφεύγουσα (αιτιολογική σκέψη 1010 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 33 Δεύτερον, όσον αφορά τις αναπροσαρμογές του βασικού ποσού των προστίμων, η Επιτροπή δεν δέχθηκε την ύπαρξη επιβαρυντικής ή ελαφρυντικής περιστάσεως ως προς την προσφεύγουσα (αιτιολογική σκέψη 1054 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 34 Τρίτον, η Επιτροπή εφάρμοσε το ανώτατο όριο του 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 (αιτιολογικές σκέψεις 1057 και 1058 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 35 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καθόρισε σε 97 921 000 ευρώ το συνολικό ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου (αιτιολογική σκέψη 1139, πίνακας 3, της προσβαλλομένης αποφάσεως).

[παραλειπόμενα]

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 37 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 5 Ιουνίου 2018, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 38 Στις 19 Οκτωβρίου 2018 η Επιτροπή κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου υπόμνημα αντικρούσεως.
- 39 Το υπόμνημα απαντήσεως και το υπόμνημα ανταπαντήσεως κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 27 Φεβρουαρίου και στις 5 Ιουνίου 2019.
- 40 Κατόπιν προτάσεως του δευτέρου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας, να παραπέμψει την υπόθεση ενώπιον πενταμελούς τμήματος.
- 41 Κατόπιν μεταβολής της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, η εισηγήτρια δικαστής τοποθετήθηκε στο ένατο πενταμελές τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση.

- 42 Κατόπιν προτάσεως της εισηγήτριας δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (ένατο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, έθεσε γραπτές ερωτήσεις στους διαδίκους, καλώντας τους να απαντήσουν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 43 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις απόψεις τους και απάντησαν στις γραπτές και προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 23ης Οκτωβρίου 2020.
- 44 Κατόπιν του θανάτου του δικαστή B. Berke την 1η Αυγούστου 2021, οι τρεις δικαστές που υπογράφουν την παρούσα απόφαση συνέχισαν τη διάσκεψη, σύμφωνα με το άρθρο 22 και το άρθρο 24, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 45 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που με αυτή διαπιστώνεται ότι διέπραξε παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ·
  - επικουρικώς, να ακυρώσει το επιβληθέν σε αυτή πρόστιμο ή, έτι επικουρικότερον, να μειώσει το ποσό του προστίμου·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 46 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

[παραλειπόμενα]

B. Επί της ουσίας

- 56 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει έξι λόγους ακυρώσεως προς στήριξη τόσο του κύριου αιτήματός της περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως όσο και των επικουρικώς προβαλλομένων αιτημάτων της περί ακυρώσεως ή μειώσεως του ποσού του επιβληθέντος σε αυτή προστίμου.
- 57 Με τους πέντε πρώτους λόγους ακυρώσεως, η προσφεύγουσα βάλλει κατά του συμπεράσματος στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή σχετικά με την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, για διάστημα σχεδόν δεκαεσσάρων ετών. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αφορά προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως, παράβαση του άρθρου 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως της αλλοιώσεως της πράξεως. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αφορά έλλειψη αποδείξεων περί της παραβάσεως, πλάνη περί τα πράγματα και παραγραφή. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αφορά έλλειψη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως. Ο τέταρτος λόγος

ακυρώσεως αφορά έλλειψη παραβάσεως ως εκ του αντικειμένου. Ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως αφορά κατά τόπον αναρμοδιότητα της Επιτροπής να εφαρμόσει εν προκειμένω το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

- 58 Με τον έκτο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα αμφισβητεί το επιβληθέν σε αυτή πρόστιμο, ζητώντας την ακύρωση ή τη μείωση του ποσού του. Ο λόγος αυτός στηρίζεται σε σφάλματα κατά τον υπολογισμό του ποσού του προστίμου και παράβαση των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, καθώς και σε παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας.

[παραλειπόμενα]

1. Επί του αιτήματος περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

[παραλειπόμενα]

α) Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αφορά έλλειψη κατά τόπον αρμοδιότητας της Επιτροπής

- 71 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή εσφαλμένως κατέληξε, με την αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ήταν κατά τόπον αρμόδια να εφαρμόσει εν προκειμένω το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ για τον λόγο ότι η αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορά είχε εφαρμοστεί σε παγκόσμια κλίμακα, συμπεριλαμβανομένου του ΕΟΧ, ενώ η συμπεριφορά αυτή επικεντρωνόταν στην Ασία και δεν είχε εφαρμοστεί ούτε είχε σημαντικές επιπτώσεις εντός του ΕΟΧ.
- 72 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.
- 73 Όσον αφορά το κατά τόπον πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τον σχετικό με τον ανταγωνισμό κανόνα της Ένωσης που διατυπώνεται στο άρθρο 101 ΣΛΕΕ, απαγορεύονται οι συμφωνίες και οι πρακτικές που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού «εντός της εσωτερικής αγοράς».
- 74 Επισημαίνεται, επίσης, ότι οι προϋποθέσεις της κατά τόπον εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ πληρούνται σε δύο περιπτώσεις.
- 75 Πρώτον, η εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ δικαιολογείται σε περίπτωση που οι πρακτικές τις οποίες αφορά εφαρμόζονται στο έδαφος της εσωτερικής αγοράς, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο διαμορφώθηκαν. Συγκεκριμένα, εάν η δυνατότητα εφαρμογής των απαγορεύσεων που θεσπίζει το δίκαιο του ανταγωνισμού εξαρτιόταν από τον τόπο σύναψης της σύμπραξης, είναι πρόδηλον ότι οι επιχειρήσεις θα είχαν στη διάθεσή τους έναν εύκολο τρόπο παράκαμψης των εν λόγω απαγορεύσεων (απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, *Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής*, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 και 125/85 έως 129/85, EU:C:1988:447, σκέψη 16).
- 76 Προκειμένου να καθοριστεί αν ο τόπος στον οποίο εφαρμόζεται η σύμπραξη βρίσκεται εντός του ΕΟΧ, αφενός, είναι αδιάφορο αν οι μετέχοντες στη σύμπραξη έκαναν χρήση ή όχι θυγατρικών εταιριών εγκατεστημένων στον ΕΟΧ για τη δημιουργία επαφών μεταξύ αυτών και των εγκατεστημένων σε αυτόν αγοραστών (απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1988, *Ahlström*

Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 και 125/85 έως 129/85, EU:C:1988:447, σκέψη 17). Αφετέρου, το κριτήριο της εφαρμογής της συμπράξεως ως στοιχείο συνδέσεως της με το έδαφος της Ένωσης πληρούται με την πώληση και μόνον εντός της Ένωσης του προϊόντος της συμπράξεως, ανεξαρτήτως του τόπου των πηγών ανεφοδιασμού και των εγκαταστάσεων παραγωγής (βλ. απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, LG Electronics κατά Επιτροπής, T-91/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:609, σκέψη 149 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 77 Δεύτερον, η εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ δικαιολογείται επίσης υπό το πρίσμα του δημοσίου διεθνούς δικαίου σε περίπτωση που αναμένεται ότι οι πρακτικές τις οποίες αφορά θα έχουν άμεση και ουσιαστική επίπτωση στην εσωτερική αγορά (πρβλ. απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 1971, Béguelin Import, 22/71, EU:C:1971:113, σκέψη 11).
- 78 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, με την αιτιολογική σκέψη 660 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή τόσο του άρθρου 101 ΣΛΕΕ όσο και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, βάσει του άρθρου 56 της Συμφωνίας ΕΟΧ, στο μέτρο που η συμπεριφορά της συμπράξεως είχε εφαρμοστεί σε παγκόσμια κλίμακα, συμπεριλαμβανομένου του ΕΟΧ.
- 79 Συναφώς, η Επιτροπή έκρινε, κατ' αρχάς, ότι μολονότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη ήταν επιχειρήσεις με έδρα την Ιαπωνία και οι αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές είχαν λάβει χώρα εκεί, εντούτοις, οι επαφές αυτές είτε είχαν παγκόσμια εμβέλεια, με συνέπεια να περιλαμβάνουν τον ΕΟΧ είτε αφορούσαν άμεσα τον ΕΟΧ. Ειδικότερα, η σύνδεση με τον ΕΟΧ δικαιολογούνταν από το γεγονός ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη, συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας, είχαν πραγματοποιήσει πωλήσεις ηλεκτρολυτικών πυκνωτών εντός του ΕΟΧ κατά την περίοδο της παραβάσεως. Εν συνεχεία, οι μετέχοντες στη σύμπραξη, αφενός, αντάλλασσαν πληροφορίες σχετικά με πελάτες που είχαν την έδρα τους εντός του ΕΟΧ ή πελάτες που είχαν εργοστάσια κατασκευής εντός του ΕΟΧ και, αφετέρου, συντόνιζαν την εμπορική πολιτική τους, σε συνάρτηση, ιδίως, με τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών, συμπεριλαμβανομένου του ευρώ, και την αύξηση της τιμής των πρώτων υλών, χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς. Τέλος, οι πληροφορίες που ανταλλάσσονταν κάλυπταν όλες τις πωλήσεις, είτε αυτές πραγματοποιούνταν προς την Ιαπωνία είτε προς την αλλοδαπή, και ανεξαρτήτως του αν οι πελάτες ήταν Ιάπωνες ή αλλοδαποί (αιτιολογικές σκέψεις 665 έως 672 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 80 Είναι ασφαλώς αληθές ότι η προσφεύγουσα, αφενός, αμφισβητεί ότι υφίστατο σχέση μεταξύ ορισμένων αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών και του ΕΟΧ, ζήτημα το οποίο θα αποτελέσει αντικείμενο της αναλύσεως του Γενικού Δικαστηρίου στο πλαίσιο του δεύτερου και του τρίτου λόγου ακυρώσεως, και, αφετέρου, υποστηρίζει ότι μεταξύ της συμπράξεως και του ΕΟΧ υφίστατο περιορισμένη σχέση, ζήτημα το οποίο θα εξεταστεί στο πλαίσιο του δεύτερου, του τρίτου και του έκτου λόγου ακυρώσεως.
- 81 Εντούτοις, η προσφεύγουσα δεν αρνείται ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας, πραγματοποίησαν, άμεσα ή έμμεσα, πωλήσεις ηλεκτρολυτικών πυκνωτών σε παγκόσμια κλίμακα, μεταξύ άλλων και στην Ευρώπη, έστω και αν υποστηρίζει ότι οι πωλήσεις εντός της γεωγραφικής αυτής περιοχής ήταν πολύ περιορισμένες και πραγματοποιήθηκαν από τις θυγατρικές της.

82 Επομένως, το κριτήριο της εφαρμογής της συμπράξεως ως στοιχείου συνδέσεώς της με το έδαφος της Ένωσης πληρούται εν προκειμένω και, συνακόλουθα, η παράβαση την οποία αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Κατά συνέπεια, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι ήταν αρμόδια για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

83 Επομένως, ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

[παραλειπόμενα]

δ) Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αφορά έλλειψη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως

308 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως καλύπτουσας το σύνολο των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών καθ' όλη τη διάρκεια της προβαλλομένης παραβάσεως.

309 Ο λόγος αυτός ακυρώσεως διαιρείται σε τρία σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά τη μη απόδειξη της υπάρξεως ενός συνολικού σχεδίου. Το δεύτερο σκέλος αφορά τη μη απόδειξη της υπάρξεως σχέσεως συμπληρωματικότητας μεταξύ των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών. Το τρίτο σκέλος αφορά το ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη την ανομοιογένεια που χαρακτηρίζει τη βιομηχανία των πυκνωτών, εξαιτίας της οποίας είναι αδύνατο να υφίσταται η προβαλλόμενη παράβαση.

[παραλειπόμενα]

314 Εν προκειμένω, η Επιτροπή έκρινε ότι οι διάφορες αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές που περιγράφονται στο τμήμα 4.3.6 της προσβαλλομένης αποφάσεως εντάσσονταν σε ένα συνολικό σχέδιο με ενιαίο, αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, σκοπό. Ο σκοπός των μετεχόντων, ο οποίος διαφαίνεται από τις ανταλλαγές αυτές, ήταν η αποφυγή του ανταγωνισμού ως προς τις τιμές και ο συντονισμός της μελλοντικής συμπεριφοράς τους, μειώνοντας έτσι την αβεβαιότητα στην αγορά (αιτιολογικές σκέψεις 730 και 731 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

315 Αυτός ο ενιαίος, αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, σκοπός επιδιωκόταν μέσω συζητήσεων σχετικά με τις τιμές, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών τιμών, συζητήσεων σχετικά με την προσφορά και τη ζήτηση, συμπεριλαμβανομένης της μελλοντικής προσφοράς και ζήτησεως (ιδίως όσον αφορά τον όγκο παραγωγής ή την αύξηση ή τη μείωση των αποστολών) και, σε ορισμένες περιπτώσεις, συζητήσεων σχετικά με τη σύναψη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση συμφωνιών περί των τιμών (αιτιολογικές σκέψεις 62 και 715 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

316 Η Επιτροπή έκρινε ότι, μολοντί η σύμπραξη είχε εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου, ο σκοπός δεν είχε μεταβληθεί, δεδομένου ότι οι 113 αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές που περιγράφονται στην προσβαλλόμενη απόφαση εμφάνιζαν κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά τους συμμετέχοντες, τη φύση και το ουσιαστικό περιεχόμενο των συζητήσεων, που αλληλεπικαλύπτονταν. Στο πλαίσιο αυτό, στις πολυμερείς συναντήσεις, οι οποίες αφορούσαν τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τόσο αλουμινίου όσο και τανταλίου, και οι οποίες πραγματοποιήθηκαν υπό διάφορες ονομασίες (συναντήσεις ECC από το 1998 έως το 2003, συναντήσεις ATC από το 2003 έως το 2005, συναντήσεις MK από το 2005 έως το 2012 και συναντήσεις CUP από το 2006 έως το 2008), έλαβαν μέρος, σε διαφορετικά χρονικά σημεία, και

οι εννέα μετέχοντες στη σύμπραξη. Παράλληλα, και ανάλογα με τις ανάγκες, πραγματοποιούνταν διμερείς και τριμερείς επαφές οι οποίες κάλυπταν ειδικά ζητήματα. Τα ίδια πρόσωπα, ή, κατά περίπτωση, οι διάδοχοί τους εμπλέκονταν στις αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές (αιτιολογικές σκέψεις 70 έως 75, 726, 732, 741, 743 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

317 Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η παράβαση συνεχίστηκε χωρίς διακοπή παρά την εξέλιξη της οικονομικής πραγματικότητας, τις μεταβολές της οργανωτικής δομής ορισμένων εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και τις αλλαγές που επήλθαν στο προσωπικό το οποίο εμπλεκόταν στη συμπεριφορά (αιτιολογικές σκέψεις 76, 729, 742 και 745 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

1) Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά την έλλειψη συνολικού σχεδίου

318 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε την ύπαρξη συνολικού σχεδίου, στον βαθμό που, κατ' ουσίαν, πρώτον, η Επιτροπή δεν είχε αποδείξει ότι κάθε αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφή είχε τον ίδιο ενιαίο σκοπό, το δε γεγονός ότι οι συναντήσεις CUP είχαν χρησιμοποιήσει «μηχανισμό» διαφορετικό από εκείνον των λοιπών συναντήσεων καταδείκνυε τη διαφορά σκοπού μεταξύ των διαφόρων αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών. Δεύτερον, η περιγραφή του συνολικού σχεδίου τόσο στην ανακοίνωση των αιτιάσεων όσο και στην προσβαλλόμενη απόφαση ήταν εξαιρετικά αόριστη και ασαφής, δεδομένου ότι η έννοια του συνολικού σχεδίου απαιτεί αναφορά σε συγκεκριμένα προϊόντα, συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και συγκεκριμένο μηχανισμό συμπράξεως. Τρίτον, από τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλείται η Επιτροπή δεν προκύπτει ότι καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως επιδιώχθηκε ένας ενιαίος, αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, σκοπός.

319 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

320 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι τα στοιχεία που παραθέτει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση και, ιδίως, αυτά τα οποία υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 314 έως 317 ανωτέρω, όσον αφορά τα κοινά χαρακτηριστικά των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών, των οποίων απώτερος σκοπός ήταν ο συντονισμός των συμπεριφορών στον τομέα των τιμών, αρκούν, υπό το πρίσμα των απαιτήσεων που απορρέουν από τη νομολογία η οποία υπομνήσθηκε στις σκέψεις 150 και 151, 310 και 311 ανωτέρω, για να αποδειχθεί ότι οι ως άνω επαφές είχαν το ίδιο αντικείμενο και εντάσσονταν σε ένα συνολικό σχέδιο με ενιαίο σκοπό.

321 Το συμπέρασμα αυτό δεν κλονίζεται από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

322 Πρώτον, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να εξετάσει αν καθεμιά από τις διάφορες αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές σκοπούσε στην αντιμετώπιση μίας ή περισσοτέρων συνεπειών της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού και αν συνέτεινε, μέσω της αλληλεπίδρασής της με τις λοιπές, στην επέλευση του συνόλου των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων τα οποία επιδίωκαν όσοι προέβησαν στις επαφές αυτές στο πλαίσιο ενός συνολικού σχεδίου το οποίο επιδίωκε ενιαίο σκοπό. Το σύνολο, ακριβώς, των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων που επιδίωκαν οι μετέχοντες στη σύμπραξη αποτελεί το συνολικό σχέδιο, όπως προβλέπεται στη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 313 ανωτέρω.

- 323 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι ορισμένες συμπεριφορές είχαν χαρακτηριστικά τα οποία υποδήλωναν ότι δεν είχαν το ίδιο αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού αντικείμενο και, επομένως, ότι δεν εντάσσονταν στο ίδιο συνολικό σχέδιο.
- 324 Συναφώς, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι συναντήσεις CUP είχαν διαφορετικό σκοπό, ο οποίος αποκαλύπτεται από το γεγονός ότι οι εν λόγω συναντήσεις χρησιμοποιούσαν έναν «μηχανισμό» διαφορετικό από εκείνον των λοιπών συναντήσεων. Είναι, ασφαλώς, αληθές ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι μετέχοντες στις συναντήσεις CUP είχαν συνάψει συμφωνίες σχετικά με τις τιμές και είχαν καθιερώσει ένα σύστημα τηρήσεως πρακτικών σχετικά με τις ενέργειες των επιχειρήσεων, με σκοπό τον έλεγχο της στρατηγικής τους όσον αφορά τις αυξήσεις τιμών (βλ. αιτιολογική σκέψη 72 της προσβαλλομένης απόφασεως). Ωστόσο, όπως προκύπτει από τη σκέψη 315 ανωτέρω, αυτός ο «μηχανισμός» παρακολουθήσεως ή ελέγχου της στρατηγικής όσον αφορά τις αυξήσεις τιμών ήταν απλώς ένα από τα μέσα για την επίτευξη του τελικού σκοπού του συντονισμού των συμπεριφορών στον τομέα των τιμών. Επιπλέον, η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης ότι ο εν λόγω «μηχανισμός» ελέγχου εντασσόταν σε μια συνολική στρατηγική, κατά την οποία οι επιχειρήσεις παρακολουθούσαν γενικά την αμοιβαία συμπεριφορά τους και, ως εκ τούτου, και εκτός των συναντήσεων CUP (βλ. αιτιολογική σκέψη 716 της προσβαλλομένης απόφασεως).
- 325 Επομένως, καίτοι, στο πλαίσιο των συναντήσεων CUP, οι μετέχοντες συνήψαν συμφωνίες σχετικά με τις τιμές και θέσπισαν ένα σύστημα ελέγχου της στρατηγικής περί των τιμών, ενώ στο πλαίσιο άλλων συναντήσεων αντάλλασσαν πληροφορίες σχετικά με τις τιμές ή την προσφορά και τη ζήτηση, εντούτοις, οι συναντήσεις CUP δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επιδιώκουσες σκοπό διαφορετικό από εκείνον των λοιπών αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών.
- 326 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι οι αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές, οι οποίες περιγράφονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, είχαν ενιαίο σκοπό, λαμβανομένου υπόψη του προβαλλόμενου διαφορετικού σκοπού τον οποίο επιδίωκαν οι συναντήσεις CUP.
- 327 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η περιγραφή του συνολικού σχεδίου στην προσβαλλόμενη απόφαση είναι «υπερβολικά ασαφής και αόριστη» και δεν αποτελεί «τίποτε περισσότερο από μια γενική αναφορά σε στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά».
- 328 Είναι, ασφαλώς, αληθές ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 312 ανωτέρω, η έννοια του ενιαίου σκοπού δεν μπορεί να καθορίζεται με γενική αναφορά στη στρέβλωση του ανταγωνισμού εντός της αγοράς την οποία αφορά η παράβαση.
- 329 Εντούτοις, εν προκειμένω, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, με τα οποία προβάλλεται ανεπαρκής περιγραφή του συνολικού σχεδίου στο πλαίσιο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, είναι αλυσιτελή. Πράγματι, η πράξη η οποία αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής είναι η προσβαλλόμενη απόφαση και όχι η ανακοίνωση των αιτιάσεων, η οποία, εξάλλου, είναι πράξη με αμιγώς προσωρινό χαρακτήρα. Μολονότι στην ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να γίνεται μνεία όλων των ουσιωδών στοιχείων, επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή στο συγκεκριμένο στάδιο της διαδικασίας, ωστόσο, η μνεία των εν λόγω στοιχείων μπορεί να γίνει συνοπτικά, η δε απόφαση δεν χρειάζεται κατ' ανάγκην να είναι αντίγραφο της εκθέσεως των αιτιάσεων, καθόσον η ανακοίνωση αυτή συνιστά προκαταρκτικό έγγραφο, του οποίου οι

πραγματικές και νομικές εκτιμήσεις έχουν καθαρά προσωρινό χαρακτήρα (βλ. απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, SNIA κατά Επιτροπής, C-448/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:801, σκέψεις 41 και 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 330 Επιπλέον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η περιγραφή του συνολικού σχεδίου δεν είναι «ασαφής» όσον αφορά τα προϊόντα, τους συμπαιγνιακούς μηχανισμούς και τις σχετικές αγορές. Συγκεκριμένα, όλα τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτουν σαφώς από την περιγραφή που περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, όπως αυτή συνοψίζεται στο άρθρο 1 της αποφάσεως, κατά το οποίο η επίμαχη παράβαση έλαβε χώρα μεταξύ της 26ης Ιουνίου 1998 και της 23ης Απριλίου 2012, σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, και συνίστατο σε συμφωνίες και/ή εναρμονισμένες πρακτικές που είχαν ως αντικείμενο τον συντονισμό των τιμολογιακών πολιτικών όσον αφορά την προμήθεια ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω).
- 331 Τέλος, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί «ασαφούς» περιγραφής του συνολικού σχεδίου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις αιτιολογικές σκέψεις 767, 769 και 770 της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες περιέχουν την απάντηση της Επιτροπής στα επιχειρήματα που ανέπτυξε η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της απαντήσεώς της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων και στην έκθεση των πραγματικών περιστατικών (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω). Όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η προσφεύγουσα δεν λαμβάνει υπόψη τις αιτιολογικές σκέψεις 730 έως 743 της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες περιέχουν τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή κατέληξε στην ύπαρξη συνολικού σχεδίου με κοινό σκοπό.
- 332 Ωστόσο, από τις εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις 730 έως 743 της προσβαλλομένης αποφάσεως, μεταξύ άλλων αιτιολογικών σκέψεων οι οποίες υπομνήσθηκαν με τις σκέψεις 314 έως 316 ανωτέρω, προκύπτει ότι, αφενός, η Επιτροπή όρισε το συνολικό σχέδιο ως συνιστάμενο στην αποφυγή του ανταγωνισμού ως προς τις τιμές και στον συντονισμό της μελλοντικής συμπεριφοράς των μετεχόντων όσον αφορά την πώληση ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου, κατά τρόπον ώστε να μειώνεται η αβεβαιότητα στην αγορά. Αφετέρου, η Επιτροπή διευκρίνισε τον τρόπο με τον οποίο επιδιωκόταν ο κοινός αυτός σκοπός και τους λόγους για τους οποίους οι αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές που περιγράφονται στην προσβαλλόμενη απόφαση συνιστούσαν διαρκή συμπεριφορά η οποία επιδίωκε ενιαίο οικονομικό σκοπό, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε με τη σκέψη 310 ανωτέρω.
- 333 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλείται η Επιτροπή δεν αποδεικνύουν ότι επιδιώχθηκε ενιαίος, αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, σκοπός καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία διήρκεσε η παράβαση.
- 334 Συναφώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή επικαλείται αποκλειστικώς αποδεικτικά στοιχεία τα οποία αφορούν τις συναντήσεις ECC και ATC χωρίς να διευκρινίζει τον υποκείμενο σκοπό των λοιπών συναντήσεων αντικρούεται ευθέως από το ίδιο το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, το επιχείρημα της προσφεύγουσας στηρίζεται κατ' ουσίαν στην αιτιολογική σκέψη 733 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία δεν περιέχει εξαντλητικό κατάλογο των στοιχείων που αποδεικνύουν τον σκοπό των μετεχόντων, αλλά περιορίζεται στην αναφορά, εν είδει «παραδείγματος», ορισμένων στοιχείων τα οποία προέρχονται από το τμήμα 4.3.6 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

- 335 Ωστόσο, το εν λόγω τμήμα 4.3.6 της προσβαλλομένης αποφάσεως παρουσιάζει αναλυτικώς, κατά χρονολογική σειρά, τις αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές, με λεπτομέρειες όσον αφορά κάθε πολυμερή συνάντηση και κάθε διμερή ή τριμερή επαφή, καθώς και μνεία, σε υποσημειώσεις, των αποδεικτικών στοιχείων που η Επιτροπή έλαβε υπόψη της. Επιπλέον, οι αιτιολογικές σκέψεις 77 έως 105 της προσβαλλομένης αποφάσεως περιέχουν σύντομη επισκόπηση των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών όσον αφορά τις ημερομηνίες, τους τόπους, τους συμμετέχοντες και τα θέματα τα οποία συζητήθηκαν στο πλαίσιο των διαφόρων ομάδων συναντήσεων και επαφών. Τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η Επιτροπή παρατίθενται επίσης στις υποσημειώσεις που αφορούν τις εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις.
- 336 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας με το οποίο αμφισβητείται η ακρίβεια των δηλώσεων των μερών κατά τη διάρκεια ορισμένων συναντήσεων ATC – καθόσον οι δηλώσεις αυτές δεν περιλαμβάνονταν στα πρακτικά και δεν αντανακλούσαν έναν ευρύτερο σκοπό – τις οποίες η Επιτροπή επικαλείται με την αιτιολογική σκέψη 733 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, η συλλογιστική της προσφεύγουσας στηρίζεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι η Επιτροπή καθόρισε τον κοινό σκοπό της συμπράξεως αποκλειστικά βάσει των εν λόγω δηλώσεων, ενώ οι δηλώσεις αυτές παρατίθενται εν είδει παραδείγματος και το συμπέρασμα της Επιτροπής ως προς τον κοινό αυτόν σκοπό στηρίχθηκε σε διάφορα άλλα στοιχεία. Επομένως, ακόμη και αν υποθεθεί ότι είναι βάσιμο το επιχείρημα της προσφεύγουσας σχετικά με την ακρίβεια των δηλώσεων των μερών κατά τη διάρκεια ορισμένων συναντήσεων ATC, πάντως, δεν μπορεί να κλονίσει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή όσον αφορά την ύπαρξη κοινού σκοπού του συνόλου των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό επαφών.
- 337 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 148 και 149 ανωτέρω, δεν απαιτείται οπωσδήποτε καθένα από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκομίζει η Επιτροπή να πληροί τα ως άνω κριτήρια ως προς κάθε στοιχείο της παραβάσεως. Αρκεί η δέσμη των ενδείξεων που επικαλείται η Επιτροπή, εκτιμώμενη ως σύνολο, να ανταποκρίνεται στην απαίτηση αυτή. Επομένως, οι ενδείξεις τις οποίες επικαλείται η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ από μια επιχείρηση, πρέπει να εκτιμώνται συνολικά και όχι μεμονωμένα.

[*παραλειπόμενα*]

- 345 Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι στη διάρκεια ορισμένων συναντήσεων δεν πραγματοποιήθηκε ρητή αναφορά στον ΕΟΧ δεν σημαίνει, εντούτοις, ότι από το σύνολο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών, στις οποίες αναφέρεται η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη σύνδεσης με τον ΕΟΧ. Εν προκειμένω, αφενός, όπως προκύπτει από τη σκέψη 271 ανωτέρω, διαπιστώνεται η ύπαρξη δέσμης συγκλινουσών ενδείξεων η οποία αρκεί για να συναχθεί η ύπαρξη σύνδεσης μεταξύ των αμφισβητούμενων επαφών, θεωρούμενων συνολικά, και του ΕΟΧ. Αφετέρου, η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη, συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας, πραγματοποιούσαν απευθείας πωλήσεις ηλεκτρολυτικών πυκνωτών εντός του ΕΟΧ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή, προκειμένου να αποδείξει τη σύνδεση με τον ΕΟΧ, δεν ήταν υποχρεωμένη να αποδείξει ότι η προσφεύγουσα πραγματοποιούσε πωλήσεις εντός του ΕΟΧ σε όλους τους πελάτες τους οποίους αφορούσαν οι αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές.
- 346 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ορθώς η Επιτροπή κατέληξε ότι υφίστατο συνολικό σχέδιο.

347 Επομένως, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

[παραλειπόμενα]

3) Επί του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο στηρίζεται στην ανομοιογένεια που χαρακτηρίζει τη βιομηχανία των πυκνωτών

388 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η ανομοιογένεια που χαρακτηρίζει τη βιομηχανία των πυκνωτών καθιστά αδύνατη μια σύμπραξη η οποία να αφορά το σύνολο των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως καλύπτουσας, γενικά, το σύνολο των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου. Συγκεκριμένα, οι πυκνωτές είναι εξαιρετικά διαφοροποιημένα προϊόντα, τα οποία διακρίνονται από ένα πλήθος χαρακτηριστικών και για τα οποία, λαμβανομένου υπόψη του κυρίαρχου μοντέλου εφοδιασμού, δεν υφίσταται ενιαία τιμή αγοράς. Κατά συνέπεια, η επίμαχη παράβαση δεν ήταν δυνατό να καλύπτει το σύνολο των πωλήσεων ηλεκτρολυτικών πυκνωτών προς τον ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, οι δύο διακριτές κατηγορίες ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ειδών προϊόντων, ιδίως όσον αφορά την τιμή τους και τη σχετική γεωγραφική περιοχή. Οι ανταλλαγές γενικών πληροφοριών, οι οποίες έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών, δεν αρκούσαν για να μειωθεί η αβεβαιότητα στην αγορά και να διευκολυνθεί ο συντονισμός των τιμών μεταξύ των ανταγωνιστών, πολλώ δε μάλλον που οι επαφές αυτές δεν αφορούσαν όλους τους τύπους ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου.

389 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

390 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα ερμηνεύει εσφαλμένα την προσβαλλόμενη απόφαση οσάκις υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έκρινε ότι υφίστατο ενιαία και διαρκής παράβαση η οποία, συνολικά θεωρούμενη, κάλυπτε όλα τα είδη ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου.

391 Συγκεκριμένα, αυτό το οποίο προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, και ιδίως από την αιτιολογική σκέψη 736, είναι ότι η Επιτροπή, κατόπιν εξετάσεως του συνόλου των συναντήσεων και των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, διαπίστωσε ότι όλες οι αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές αφορούσαν εν γένει είτε τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου, είτε τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, είτε αμφότερους.

392 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται να ορίσει τη σχετική αγορά βάσει οικονομικών κριτηρίων. Τα ίδια τα μέλη της συμπράξεως είναι εκείνα τα οποία καθορίζουν τα προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο των συζητήσεων και εναρμονισμένων πρακτικών τους (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2005, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2005:220, σκέψη 90).

393 Επιπλέον, τα προϊόντα τα οποία αφορά μια σύμπραξη καθορίζονται βάσει των εγγράφων από τα οποία προκύπτει η ύπαρξη πραγματικής συμπεριφοράς αντίθετης προς τον ανταγωνισμό σε σχέση με συγκεκριμένα προϊόντα (πρβλ. απόφαση της 11 Δεκεμβρίου 2003, Adriatica di Navigazione κατά Επιτροπής, T-61/99, EU:T:2003:335, σκέψη 27).

- 394 Υπογραμμίζεται επίσης ότι η Επιτροπή δεν μπορεί, συναφώς, να στηριχθεί σε ένα τεκμήριο το οποίο δεν υποστηρίζεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο (πρβλ. απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2019, ABB κατά Επιτροπής, C-593/18 P, EU:C:2019:1027, σκέψεις 44 και 45).
- 395 Εντούτοις, εν προκειμένω, πρώτον, η Επιτροπή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, επισήμανε ότι από το σύνολο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών και, ιδίως, από τις συναντήσεις της 29ης Αυγούστου 2002, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, της 25ης Ιουνίου 2008 και της 20ής Δεκεμβρίου 2010, οι οποίες αναφέρονται ενδεικτικώς, προέκυπτε ότι οι ανταλλαγείσες πληροφορίες δεν περιορίζονταν σε ορισμένα επιμέρους είδη ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου, αλλά αφορούσαν τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και τανταλίου εν γένει (βλ. αιτιολογική σκέψη 796 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 396 Δεύτερον, οι ανταλλαγείσες πληροφορίες αφορούσαν επίσης παραμέτρους ειδικές, πλην όμως κρίσιμες για τον καθορισμό της τιμής πώλησεως των προϊόντων, όπως η αύξηση του κόστους των πρώτων υλών και η διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών, οι οποίες δεν περιορίζονταν σε ορισμένα επιμέρους είδη ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου (βλ., ιδίως, αιτιολογική σκέψη 796 και υποσημειώσεις 1417 και 1418 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 397 Τρίτον, οι μετέχοντες στη σύμπραξη δεν είχαν εισαγάγει, στις εταιρικές δηλώσεις τους, κανένα περιορισμό όσον αφορά τον ορισμό των προϊόντων που καλύπτονταν από τη σύμπραξη (βλ. αιτιολογική σκέψη 797 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 398 Τέταρτον, η πλειονότητα των εκπροσώπων των μετεχόντων στη σύμπραξη ήταν υπεύθυνοι για την κατασκευή και/ή την πώληση ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου εν γένει και όχι για ένα φάσμα εξειδικευμένων πυκνωτών (βλ. αιτιολογική σκέψη 798 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 399 Υπό τις περιστάσεις αυτές και υπό το πρίσμα της νομολογίας που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 151 και 392 έως 394 ανωτέρω, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή το γεγονός ότι έκρινε ότι οι πληροφορίες που αντηλλάγησαν στο πλαίσιο αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών κάλυπταν το σύνολο των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου και ότι, ως εκ τούτου, η ενιαία και διαρκής παράβαση κάλυπτε το σύνολο των εν λόγω προϊόντων.
- 400 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως και, συνακόλουθα, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

[παραλειπόμενα]

στ) Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, που αφορά σφάλματα κατά τον υπολογισμό του ποσού του προστίμου και παράβαση των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, καθώς και παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισεως και της αναλογικότητας

[παραλειπόμενα]

1) Επί του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά σφάλματα κατά τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων

[παραλειπόμενα]

ii) Επί της δεύτερης αιτιάσεως του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου ακυρώσεως, με την οποία προβάλλεται πλάνη όσον αφορά το ότι η αξία των πωλήσεων περιλαμβάνει και τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι θυγατρικές της προσφεύγουσας

- 460 Η προσφεύγουσα βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά του ότι η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των πωλήσεων περιλαμβάνοντας τις πωλήσεις του ομίλου Nippon Chemi-Con και, ειδικότερα, της Europe Chemi-Con, που είχαν τιμολογηθεί σε όλους τους εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ πελάτες. Πρώτον, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν είχε πραγματοποιήσει η ίδια πωλήσεις εντός του ΕΟΧ και ότι η συμπεριφορά που περιγράφεται στην προσβαλλόμενη απόφαση αφορούσε σε μικρό μόνο βαθμό τους πελάτες του ομίλου Nippon Chemi-Con. Από τους εξήντα πελάτες που αναφέρονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, μόνο δύο ήταν διεθνείς πελάτες της United Chemi-Con και μόνον τέσσερις ήταν διεθνείς πελάτες της Europe Chemi-Con. Δεύτερον, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η Europe Chemi-Con και η United Chemi-Con είχαν αυτοτελή τιμολογιακή εξουσία έναντι των τοπικών πελατών τους καθώς και έναντι των διεθνών πελατών με έδρα την Ευρώπη, εξουσία η οποία αρκεί για να καταρριφθεί το τεκμήριο ότι οι θυγατρικές, που ανήκουν σε ποσοστό 100 % στην προσφεύγουσα, αποτελούν τμήμα της ίδιας επιχειρήσεως. Τρίτον, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι οι πωλήσεις του ομίλου Nippon Chemi-Con προς τους τοπικούς και διεθνείς πελάτες της σχετίζονταν άμεσα ή έμμεσα με την παράβαση, ούτε ότι η παράβαση είχε συγκεκριμένες επιπτώσεις εντός του ΕΟΧ.
- 461 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.
- 462 Κατά πάγια νομολογία, το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα του ανταγωνισμού, και ιδίως το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, αφορά τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων και η έννοια της «επιχειρήσεως» καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς του (βλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-97/08 P, EU:C:2009:536, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 19ης Μαρτίου 2015, Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, C-286/13 P, EU:C:2015:184, σκέψη 140 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 463 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει, αφενός, ότι ο όρος επιχείρηση, εντασσόμενος στο πλαίσιο αυτό, έχει την έννοια ότι δηλώνει οικονομική μονάδα, έστω και αν, από νομική άποψη, η οικονομική αυτή μονάδα αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, αφετέρου, ότι οσάκις επιχείρηση παραβιάζει τους κανόνες περί ανταγωνισμού, υπέχει ευθύνη για την παράβαση αυτή, κατά την αρχή της προσωπικής ευθύνης (βλ. απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2017, Global Steel Wire κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-457/16 P και C-459/16 P έως C-461/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:819, σκέψη 82 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 464 Όσον αφορά επίσης την έννοια της επιχειρήσεως, εντασσόμενη αυτή τη φορά στο πλαίσιο του υπολογισμού του προστίμου, υπενθυμίζεται ότι η Επιτροπή μπορεί να λάβει υπόψη, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, τόσο τον συνολικό κύκλο εργασιών της επιχειρήσεως, που αποτελεί ένδειξη, έστω κατά προσέγγιση και ατελή, του μεγέθους και της οικονομικής ισχύος της, όσο και το ποσοστό του κύκλου εργασιών που προέρχεται από τα εμπορεύματα που συνιστούν το αντικείμενο της παραβάσεως και που μπορεί, ως εκ τούτου, να είναι ενδεικτικό της εκτάσεως της παραβάσεως αυτής (βλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2015, Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, C-286/13 P, EU:C:2015:184, σκέψη 145 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συγκεκριμένα, ο συνολικός κύκλος εργασιών από τις πωλήσεις προϊόντων που αποτελούν το αντικείμενο της παραβάσεως συνιστά την καλύτερη ένδειξη περί

της οικονομικής σημασίας της παραβάσεως αυτής (βλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2015, Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, C-286/13 P, EU:C:2015:184, σκέψη 149 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 465 Συναφώς, στην ειδική περίπτωση στην οποία η μητρική εταιρία κατέχει το σύνολο ή σχεδόν το σύνολο του κεφαλαίου της θυγατρικής που παραβίασε τους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η εν λόγω μητρική εταιρία ασκεί όντως αποφασιστική επιρροή επί της θυγατρικής της (βλ. απόφαση της 27ης Απριλίου 2017, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-516/15 P, EU:C:2017:314, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· πρβλ., επίσης, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-97/08 P, EU:C:2009:536, σκέψη 63). Το τεκμήριο αυτό συνεπάγεται ότι, εξαιρουμένης της περιπτώσεως ανατροπής του, η πραγματική άσκηση καθοριστικής επιρροής από τη μητρική εταιρία στη θυγατρική της θεωρείται αποδεδειγμένη και ότι η Επιτροπή μπορεί να κρίνει ότι η πρώτη εταιρία είναι υπεύθυνη για τη συμπεριφορά της δεύτερης, χωρίς να υποχρεούται να προσκομίσει οποιοδήποτε επιπλέον αποδεικτικό στοιχείο (βλ. απόφαση της 27ης Απριλίου 2017, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-516/15 P, EU:C:2017:314, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 466 Ασφαλώς, το τεκμήριο ελλείψεως αυτοτέλειας των θυγατρικών διαμορφώθηκε από τη νομολογία προκειμένου να καταστεί δυνατός ο καταλογισμός της συμπεριφοράς μιας νομικής οντότητας (της θυγατρικής) σε μια άλλη (τη μητρική εταιρία). Εντούτοις, το τεκμήριο αυτό ελλείψεως αυτοτέλειας των θυγατρικών ισχύει επίσης οσάκις, όπως στην προκειμένη περίπτωση, πρόκειται για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί σε μητρική εταιρία η οποία μετέσχε ευθέως στην παράβαση και η οποία, κατά τη διάρκεια της παραβάσεως, πραγματοποίησε πωλήσεις των προϊόντων τα οποία αφορούσε η παράβαση εντός του ΕΟΧ μέσω των θυγατρικών της.
- 467 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως, η προσφεύγουσα κατείχε το 100 % των μεριδίων της Europe Chemi-Con, καθώς και το 100 % των μεριδίων της United Chemi-Con (βλ. σκέψη 1 ανωτέρω). Εντεύθεν προκύπτει ότι η προσφεύγουσα και οι θυγατρικές της αποτελούν ενιαία οικονομική οντότητα και συνιστούν, ως εκ τούτου, μία και μόνη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 463 ανωτέρω. Συνάγεται, επίσης, ότι υφίσταται μαχητό τεκμήριο περί μη αυτοτέλειας των οικείων θυγατρικών.
- 468 Η προσφεύγουσα, ωστόσο, δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο ικανό να ανατρέψει αυτό το τεκμήριο περί ελλείψεως αυτοτέλειας και να στηρίξει την υποτιθέμενη αυτοτελή τιμολογιακή εξουσία των θυγατρικών της. Αντιθέτως, από την ανάλυση του δευτέρου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι κάποιες συζητήσεις κατά τη διάρκεια ορισμένων αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών αφορούσαν ορισμένους πελάτες της Europe Chemi-Con και της United Chemi-Con, οι οποίοι είχαν την έδρα τους ή εργοστάσια κατασκευής στην Ευρώπη (βλ. σκέψεις 249, 280 και 296 ανωτέρω), όπως εξάλλου παραδέχεται και η ίδια η προσφεύγουσα με το δικόγραφο της προσφυγής της.
- 469 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το τεκμήριο περί ελλείψεως αυτοτέλειας των θυγατρικών της προσφεύγουσας δεν ανατράπηκε εν προκειμένω.
- 470 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η αξία των πωλήσεων που είναι κρίσιμη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου πρέπει να αντιστοιχεί στην αξία των πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την «επιχείρηση» και με τις οποίες η παράβαση

σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα εντός του ΕΟΧ (βλ. σκέψη 434 ανωτέρω). Τούτο σημαίνει ότι, εν προκειμένω, η αξία των πωλήσεων πρέπει να περιλαμβάνει τις πωλήσεις ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου που πραγματοποιήθηκαν εντός του ΕΟΧ από την οικονομική μονάδα την οποία συνθέτουν η προσφεύγουσα και οι θυγατρικές της οι οποίες της ανήκουν σε ποσοστό 100 %.

- 471 Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή το γεγονός ότι, για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση και με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα, έλαβε υπόψη, σύμφωνα με την παράγραφο 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, το ποσό των πωλήσεων ηλεκτρολυτικών πυκνωτών που τιμολογήθηκαν από τις θυγατρικές της προσφεύγουσας σε πελάτες εγκατεστημένους στην Ευρώπη (πρβλ. απόφαση της 19ης Μαρτίου 2015, Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, C-286/13 P, EU:C:2015:184, σκέψη 150).

[παραλειπόμενα]

- 474 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη αιτίαση του πρώτου σκέλους του έκτου λόγου ακυρώσεως.

[παραλειπόμενα]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Η Nippon Chemi-Con Corporation φέρει τα δικαστικά έξοδά της, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.**

Costeira

Γρατσίας

Kancheva

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 29 Σεπτεμβρίου 2021.

(υπογραφές)